

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยดำเนินการเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามอุบลราชธานี เขต 5

ระยะที่ 2 การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดมอำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานโรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามอุบลราชธานี เขต 5

1. วิธีการดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้เสนอผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดม โดยผู้วิจัยได้ร่วมประชุมปรึกษาหารือและวางแผน ถึงวิธีการพัฒนาครูในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการ ใช้แบบบันทึกการประชุม แบบสัมภาษณ์ครูว่ามีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสืบเนื่องจากการรายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปี 2550 มาตรฐานที่ 4 ให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participants) จำนวน 6 คนประกอบด้วย

1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน

1.2 ครูสายผู้สอน จำนวน 5 คน

2.2 กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน

2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 37 คน ได้แก่

2.3.1 ครูผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน

2.3.2 วิทยากร จำนวน 2 คน (ศึกษานิเทศก์ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5)

2.3.3 นักเรียน จำนวน 30 คน (โดยเลือกแบบเจาะจงนักเรียน ชั้น ป. 1-6 ชั้นละ 5 คน)

3. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบโครงการ โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ได้แก่

3.1 แบบบันทึกการประชุมของผู้ร่วมวิจัย

3.2 แบบสัมภาษณ์ครู

4. การสร้างเครื่องมือ

4.1 แบบบันทึกการประชุมของผู้ร่วมวิจัย ดำเนินการโดย

4.1.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบบันทึกการประชุม เอกสาร วารสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ โครงการงาน

4.1.2 กำหนดขอบข่ายที่จะดำเนินการบันทึกการประชุม

4.1.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ตามโครงสร้างผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1.3.1 นายธวัชชัย พรหมเกษ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านนาอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

4.1.3.2 นายชัชวาล สมบูรณ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคำครั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

4.1.3.3 นางกรรณิการ์ เนียมชัยภูมิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโนนขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

4.1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.2 แบบสัมภาษณ์ครู

4.2.1 ศึกษาหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบ โครงการงาน เพื่อกำหนดขอบข่าย เนื้อหา การสัมภาษณ์

4.2.2 ศึกษาหลักการ วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ

โครงการ

4.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจพิจารณา เพื่อหาข้อบกพร่องและให้คำแนะนำแก้ไข

4.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์
เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยใช้
เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการประชุม แบบสัมภาษณ์ครู ตามแผนปฏิบัติการ
(Action Research) ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.3.1 สํารวจสภาพปัจจุบัน / ปัญหาของ โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนแบบ โครงการ

4.3.2 ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) การเก็บ
รวบรวมข้อมูลเก็บด้วยตนเอง ดำเนินการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและระหว่าง
ดำเนินกิจกรรม ในระยะที่ 1 ในการศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้แบบ โครงการของ
โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี
เขต 5 ระยะเวลา 1 วัน วันที่ 13 มิถุนายน 2554

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความต้องการเบื้องต้นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่
แบบโครงการโรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุบลราชธานี เขต 5 จากการประชุม โดยใช้แบบสัมภาษณ์ของครู

ระยะที่ 2 การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการโรงเรียนบ้านนา
อุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

1. วิธีการดำเนินการ

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมเพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนา
ครูในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน
ดังนี้

1.1 แผนปฏิบัติการ (Action plan)

เมื่อผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันวางแผนการพัฒนาคู่มือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานของโรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จึงได้ร่วมกันกำหนดวิธีการพัฒนาคู่มือ โดยกำหนดกิจกรรมในการ พัฒนาคู่มือ กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาคู่มือ กำหนดระยะเวลาดำเนินการของแต่ละกิจกรรม กำหนดผู้ที่เกี่ยวข้องขึ้นมาเพื่อดำเนินงาน กำหนดวิธีการ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้ว ร่วมกันจัดทำเป็นตารางแผนปฏิบัติการขึ้น และดำเนินการพัฒนาคู่มือ

จากประเด็นปัญหาผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการพัฒนา โดยการสรุป เป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 1 แผนปฏิบัติการพัฒนาความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านนาอุดม

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 1.1 การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการสอบ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ	1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ	28 – 29 มิ.ย. 2554	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. วิทยากร	- บันทึก - การสัมภาษณ์	- แบบบันทึกการประชุม - แบบสัมภาษณ์ - แบบทดสอบ	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. วิทยากร
1.2 การเขียนแผนการเรียนรู้แบบโครงการ	1. เพื่อฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ	4 ก.ค. 2554	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. วิทยากร	- การประเมินเขียนแผนจัดการเรียนรู้ - การสังเกต	- แบบประเมินการเขียนแผน - แบบสังเกต	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. วิทยากร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	1. เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยได้ฝึกการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ 2. นักเรียนสามารถทำโครงการของตนเอง	6 ก.ค. - 22 ส.ค. 54	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. นักเรียน	- สังเกต - บันทึก	- แบบสังเกต - แบบบันทึก - พฤติกรรมการปฏิบัติงาน	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. นักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
2. การศึกษาดูงาน	1. ได้แนวทางการพัฒนาจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 2. ผู้ร่วมวิจัยได้ประสบการณ์ตรงเกิดแรงบันดาลใจใหม่ ความคิดริเริ่มงาน	25 ก.ค. 2554	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย	- บันทึกการศึกษาดูงาน	- แบบบันทึก การศึกษาดูงาน	1. โรงเรียนบ้านคำครั่ง 2. โรงเรียนบ้านโนนงาม
3. การนิเทศภายใน มีกิจกรรมดังนี้ 3.1 สร้าง ความสัมพันธ์ครู และผู้นิเทศ	1. เพื่อให้คำชี้แจงการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายเป็นขวัญกำลังใจกระตุ้นให้เกิดผลงานที่ดี	26 ก.ค -10 ส.ค 2554	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย	- การสังเกต	- แบบสังเกต	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
3.2 การสังเกตการสอน	1. เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงานได้ถูกต้อง 1. เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของรัฐ	15 -26 ส.ค. 2554	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. วิทยากร 4. นักเรียน	- ประเมินแผนการสอน - การสังเกต	- แบบประเมินแผนการสอน - แบบสังเกต	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. วิทยากร 4. นักเรียน
3.3 วิเคราะห์ปรับปรุงการสอน		29 ส.ค.-30 ก.ย. 2554	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. วิทยากร 4. นักเรียน	- ประเมินผล - บันทึก	- แบบประเมินผล - แบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการสอน	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. วิทยากร 4. นักเรียน

2. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Action)

ดำเนินการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงานดำเนินการ
ดังนี้

2.1 เขียนโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนแบบ โครงงาน

2.2 ประสานงานกับวิทยากร ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนแบบ โครงงาน

2.3 ประสานงานกับผู้ร่วมวิจัย และ ผู้เกี่ยวข้องในการเข้าฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
ทุกคนเพื่อเข้าร่วมพัฒนาทุกคน

2.4 การศึกษาเอกสาร ดำเนินการโดยผู้วิจัยประสานกับคณะวิทยากรจัดหาเอกสาร
เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบ โครงงานและตัวอย่าง โครงงานให้
กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญแบบ โครงงาน ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 13 มิถุนายน 2554 เป็น
ระยะเวลา 1 วัน เมื่อมีปัญหาไม่เข้าใจผู้วิจัยจะขอให้คำแนะนำเป็นเบื้องต้น มีขั้นตอนการ
ดำเนินงานคือ ประชุมชี้แจงการดำเนินการศึกษาเอกสาร จัดทำแบบทดสอบ จัดหาเอกสารความรู้
การเรียนรู้และวิธีสอนแบบ โครงงาน เอกสารคำแนะนำ ตัวอย่าง โครงงานแบบต่าง ๆ มอบหมาย
การศึกษาเอกสารให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสังเกต สัมภาษณ์ ความรู้ความเข้าใจที่ได้รับ
โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบกิจกรรมดังนี้

2.5 การประชุมเชิงปฏิบัติการในระหว่างวันที่ 28-29 มิถุนายน 2554 รวม 2 วัน
โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย ตามขั้นตอนการจัดทำ
โครงงาน 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกประเด็นปัญหา ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการทำ
โครงงาน ขั้นตอนที่ 3 การลงมือทำโครงงาน ขั้นตอนที่ 4 การเขียนรายงานโครงงาน และขั้นตอนที่
5 การเสนอผลงานโครงงาน

ในระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรม มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบทดสอบ การ
สังเกต การสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ต้องมีการติดตามเพื่อ
สังเกตดูว่า ผู้ ร่วมวิจัย หรือกลุ่มเป้าหมายได้นำความรู้และทักษะจากการอบรมไปใช้ในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานกับนักเรียนหรือไม่ การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงงาน เป้าหมายของกิจกรรมนี้คือ ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การทำแผนการจัดการ
เรียนรู้แบบ โครงงาน ระยะเวลา คือ 4 - 22 กรกฎาคม 2554 ผู้ที่เกี่ยวข้องคือ ผู้ให้ข้อมูลและ

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการ โดยวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ ผู้เข้าร่วมอบรมฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยมีวิทยากรเป็นผู้ตรวจแผนและให้คำแนะนำ

2.6 การศึกษาดูงานในโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานที่ประสบผลดีคือ โรงเรียนบ้านคำครั่งและโรงเรียนบ้านโนนขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดราชธานี เขต 5 ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2554

2.7 การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกิจกรรมพัฒนาบุคลากรให้สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานไปใช้ในการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายเพื่อกำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานเพื่อส่งเสริมช่วยเหลือให้ครูผู้สอนได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.7.1 การวางแผนการนิเทศร่วมกัน โดยการจัดทำโครงการนิเทศกำหนดปฏิทินการนิเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติการนิเทศ โดยกำหนดระยะเวลาการดำเนินการกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการเก็บแหล่งข้อมูล เพื่อให้การพัฒนาบุคลากรบรรลุตามเป้าหมายดำเนินการนิเทศ ระหว่างวันที่ 26 กรกฎาคม - 10 สิงหาคม 2554

2.7.2 การตรวจสอบ ประเมิน นิเทศ กำกับติดตามเป็นการดำเนินการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูล ตามแบบเครื่องมือที่สร้าง นิเทศการสอนการทำแผนการเรียนรู้อแบบโครงงานและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อแบบโครงงาน ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม - 30 กันยายน 2554

3. ขั้นตอนการสังเกต (Observation)

ดำเนินการโดยผู้วิจัย ร่วมกับผู้ร่วมวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติ (Action) อย่างละเอียดทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาครู โดยคำนึงถึงความถูกต้องและคุณภาพของข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมามีความเชื่อถือได้โดยใช้เทคนิควิธีการ อุปกรณ์ และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้การสังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมวิจัย การสอบถามข้อมูลต่าง ๆ การสัมภาษณ์ การทดสอบ เกี่ยวกับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานหลังจากบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแล้วเป็นระยะ ๆ โดยการสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

4. ขั้นตอนสะท้อนผล (Reflection)

ขั้นตอนนี้ดำเนินการดังนี้

4.1 สรุปผลการดำเนินการการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงานจากขั้นการสังเกต โดยการนำผลการสรุปการดำเนินการต่อกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อรับทราบและแสดงความคิดเห็นจากข้อสรุปผลการดำเนินงานที่มีการนำเสนออย่าง รอบด้าน

4.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานโดยร่วมกันสะท้อนข้อมูลที่เกิดจากการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน และสะท้อนข้อมูลจากการปฏิบัติงานของผู้ร่วมวิจัย ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องของทุกฝ่ายโดยใช้กระบวนการระดมความคิดอย่างอิสระ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนผลไปเป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงแผนการดำเนินการใหม่และเพื่อนำแผนที่ปรับปรุงใหม่ไปสู่การปฏิบัติ

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participants) จำนวน 6 คน
2. กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 37 คน ได้แก่
 - 3.1 ครูผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน
 - 3.2 วิทยากร จำนวน 2 คน
 - 3.3 นักเรียนชั้น ป.1 – ป.6 (ชั้นละ 5 คน) จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านนาอุดม อำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ได้แก่

1. แบบทดสอบก่อน-หลังการอบรม
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน
3. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
4. แบบประเมินแผนการสอน

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบทดสอบก่อน-หลัง การอบรม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร วารสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อกำหนดขอบข่าย เนื้อหา ของแบบทดสอบ

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ
โครงการ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

1.3 นำแบบทดสอบที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณา เพื่อหาข้อบกพร่อง
และคำแนะนำแก้ไข

1.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อ
ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ตามโครงสร้างผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.4.1 นายรัชชัย พรหมเกษ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านนาอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

1.4.2 นายชัชวาล สมบูรณ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านคำครั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

1.4.3 นางกรรณิการ์ นิยมชัยภูมิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโนนขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

1.5 นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยาก-ง่าย ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.34 – 0.45
และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งหมดด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ 0.89

1.6 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้วิจัย

2. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน ดำเนินการโดย

2.1 ศึกษาเอกสาร วารสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ

2.2 กำหนดขอบข่ายที่จะดำเนินการสังเกต ช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการเก็บ
ข้อมูลและรูปแบบของเครื่องมือที่ต้องการ

2.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอต่อ
ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจพิจารณาสมบูรณ์ตาม โครงสร้าง

2.5 จัดพิมพ์แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตาม
ขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัด
กิจกรรม การเรียนการสอนแบบโครงการเพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาการสัมภาษณ์

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ แบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
แบบโครงการ

3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบโครงการ หลังจากที่น่าเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข

3.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเพื่อหาข้อบกพร่อง และคำแนะนำแก้ไข

3.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. แบบประเมินแผนการสอน

เป็นแบบประเมินขณะปฏิบัติกิจกรรม การศึกษาดูงาน การเรียนการสอนแบบ โครงการ การจัดทำโครงการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกไปสะท้อน ผลการปฏิบัติต่อไป

4.1 กำหนดขอบข่ายกิจกรรมที่จะดำเนินการประเมิน

4.2 สร้างแบบประเมิน โดยแบ่งเหตุการณ์ขณะดำเนินการ และหลังจากดำเนินการ

จัดกิจกรรม

4.3 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณา และให้ข้อคิด

4.4 ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และพิมพ์แบบประเมินแผนการสอนเพื่อนำไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปสะท้อนผลการปฏิบัติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยใช้ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบก่อน-หลังอบรม แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน แบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมินแผนการสอน โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบ Triangulation เพื่อให้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเชื่อถือได้โดยมีการเก็บข้อมูลเป็นระยะ ๆ ตามแผน ปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. สสำรวจสภาพปัจจุบัน / ปัญหาของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบโครงการ

2. ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) Planning 2) Action 3) Observation 4) Reflection การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยเก็บรวบรวมด้วยตนเองตามความมุ่งหมายของการวิจัยและระหว่างดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2554 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2554

2.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ให้ความรู้โดยการเชิญ วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประเมินศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มาให้ความรู้แก่คณะครูที่ร่วมวิจัย การเก็บข้อมูลจากแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ก่อนและหลังการอบรม

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ด้านการศึกษาเอกสารด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากครูและนักเรียน

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนความรู้จากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้ความเข้าใจด้วยแบบประเมินแผนของครูที่ร่วมการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการดังนี้

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบประเมินแผน มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ร้อยละ (Percent)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน